

TU HOA NGHIÊM ÁO CHỈ VỌNG TẬN HOÀN NGUYÊN QUÁN

Người giảng: Lão Pháp Sư Tịnh Không

Tập 27

Các vị pháp sư, các vị đồng tu, xin mời ngồi!

Mời xem Tu Hoa Nghiêm Áo Chỉ Vọng Tận Hoàn Nguyên Quán, kinh văn từ thứ năm, xem ở hàng sau cùng: “**Thí giới nhân tấn cập thiên định, trí tuệ phương tiện thân thông đẳng**”.

Trí tuệ.

Câu phía trước chúng ta đã học qua, hôm nay bắt đầu từ “trí tuệ”. Bát Nhã Ba La Mật trong Lục Độ, trong mười độ cũng là Bát Nhã. Chúng ta thấy Thế Tôn thông thường ở trong kinh giáo đại thừa thường nói ý nghĩa của Bát Nhã. “Bát Nhã” là tiếng Phạn, tiếng Hoa là “trí tuệ”, phiên dịch thành ý Trung văn là trí tuệ, vì chiếu rọi tất cả các pháp đều bất khả đắc, mà có thể thông đạt tất cả vô ngại, vì các loại chúng sanh diễn nói chủng chủng pháp vậy.

Bát Nhã, tại vì sao không trực tiếp dịch thành trí tuệ? Chúng ta xem chú giải này rồi liền biết được, trong từ vựng Trung Quốc, hai chữ Trí Tuệ cùng ý nghĩa Bát Nhã của Phạn ngữ là như nhau, thế nhưng có cạn có sâu rộng hẹp không như nhau. Ý nghĩa của Bát Nhã rộng và sâu, người Trung Quốc chúng ta nói trí tuệ thì mức độ không được sâu đến như vậy. Vậy thì nếu sâu hơn một tầng mà nói, Bát Nhã là từ trong tự tánh lưu lộ ra, không phải do học mà có, cái gọi là khai trí tuệ, trí tuệ khai mở bằng cách nào? Vứt bỏ đi hết những thứ chướng ngại trí tuệ tự tánh, đem chướng ngại vứt bỏ, trí tuệ Bát Nhã tự tánh nó tự nhiên hiện tiền. Chỗ này không như nhau, ngay trong học tập có thể được trí tuệ hay không? Đáp án là không thể nói có, cũng không thể nói không, vì sao vậy? Xem bạn dùng cái tâm gì. Nếu như học tập mà không lìa khỏi vọng tưởng, phân biệt, chấp trước, vậy gọi là tri thức, không gọi là trí tuệ. Tri thức cùng trí tuệ là có khác biệt. Nếu như trong học tập của bạn không xen tạp vọng tưởng, phân biệt, chấp trước, thì đó là trí tuệ chân thật. Khác biệt chính ngay chỗ này, vì sao vậy? Trong đại thừa giáo Phật thường nói “*phiền não tức Bồ-đề, sanh tử tức Niết Bàn*”, nếu như các vị tường tận cái ý này, vậy thì quan hệ của phiền não đối với Bát Nhã bạn liền tường tận. Nó là một, không phải là hai, khi giác thì gọi là trí tuệ, khi mê thì gọi là phiền não. Hoặc giả là chúng ta nói một cách khác thì bạn liền dễ dàng hiểu được, Bát Nhã khi có chướng ngại thì nó liền biến thành phiền não, khi không có

chương ngại thì gọi là trí tuệ Bát Nhã. Cái gì chương ngại vậy? Vọng tưởng, phân biệt, chấp trước chương ngại nó, chỉ cần gặp phải thứ này thì nó liền biến hình, biến thể, liền biến thành phiền não, cho nên nói phiền não tức Bồ-đề, phiền não vừa giác ngộ thì chương ngại này không còn, đem vọng tưởng, phân biệt, chấp trước buông bỏ triệt để thì Bát Nhã tự tánh liền hiện tiền.

Chúng ta nghĩ đến đại sư Lục tổ Huệ Năng triều đại nhà Đường, ở trong thất phương trượng của ngũ tổ Hoảng Nhẫn, nghe lão hòa thượng giảng kinh Kim Cang đến “*ung vô sở trụ nhi sanh kỳ tâm*” thì ngài chân thật buông bỏ. Ưng vô sở trụ, vô sở trụ chính là buông bỏ. Phạm phu chúng ta là có chỗ trụ, cũng chính là trong lòng của bạn có phiền não. Có phiền não gì vậy? Khởi tâm động niệm, phân biệt chấp trước, nếu nói thô hơn một chút là có tự tư tự lợi, có danh vọng lợi dưỡng, có tham-sân-si-mạn, có năm dục sáu trần. Có những thứ này thì trí tuệ Bát Nhã của bạn liền biến thành phiền não. Nếu như chúng ta đem những thứ này buông bỏ, vô sở trụ, sự có hay không? Sự không trở ngại, sự sự vô ngại, lý sự vô ngại, không có chương ngại. Chương ngại chính là đang vọng tưởng, phân biệt, chấp trước, chỉ cần có những thứ này nó liền sanh ra chương ngại, không có những thứ này thì không có chương ngại. Chỉ cần bạn đem vọng tưởng, phân biệt, chấp trước buông bỏ, thì trí tuệ Bát Nhã vốn sẵn đầy đủ trong tự tánh thủy đều hiện tiền.

Trí tuệ này tác dụng thật không thể tưởng tượng, trong Phật pháp gọi là pháp giới hư không giới tất cả chúng sanh, quá khứ, hiện tại, vị lai, không có thứ nào mà bạn không thông đạt, không có thứ nào mà bạn không tường tận, vì sao vậy? Bản năng tự tánh chính là như vậy. Cho nên sau khi đại sư Huệ Năng vừa khai ngộ, ngài đưa ra báo cáo, ngài minh tâm kiến tánh rồi, kiến tánh là như thế nào? Ngài đem nó nói ra, ngài nói: “*nào ngờ tự tánh vốn sẵn thanh tịnh*”. Câu đầu tiên liền nói, nào ngờ tự tánh, không hề nghĩ đến tự tánh vốn sẵn là thanh tịnh, chưa từng bị ô nhiễm bao giờ. Ở Phật Bồ-tát là thanh tịnh, ở chúng ta vẫn là thanh tịnh, ở muỗu kiến, ngạ quỷ, địa ngục, súc sanh cũng là thanh tịnh, chân tâm vĩnh viễn là thanh tịnh. Ngày nay chúng ta gọi là ô nhiễm, ô nhiễm là vọng tâm, không phải chân tâm. Vọng tâm là cái gì? Trong danh từ Phật học gọi là A-lại-da, chân tâm bị ô nhiễm thì gọi là A-lại-da. A-lại-da là tiếng Phạn, dịch thành ý Trung văn gọi là tạng thức. Tạng, chính là tạng của Tam Tạng kinh trong Phật môn chúng ta, ý nghĩa chính là chứa. Thức là thức tâm, là giả không phải là chân tâm. Chân tâm biến thành thức, tác dụng của nó là gì? Tác dụng chính là hàm chứa, hàm chứa là ngày nay chúng ta gọi là ký ức, bạn có thể ghi nhớ lại, những việc quá khứ đều

có thể ghi nhớ, cũng giống như kho tư liệu vậy, phòng lưu trữ hồ sơ, từ vô thì kiếp đến nay, bạn khởi tâm động niệm tất cả tạo tác, hết thầy nghiệp tập đều lưu lại trong đó, nó là kho lớn, đều chứa ở trong đó. Nếu bạn hiểu được cái đạo lý này, khởi tâm động niệm phải cẩn trọng chú ý, không luận là niệm thiện, niệm ác đều thâm tóm trong đó. Dữ liệu này đưa ra để cho bạn xem, bạn có mang đi cũng mang không nổi. Cho nên hiểu rõ cái đạo lý này, con người không nên khởi lên cái niệm ác, không thể nói trời biết, đất biết, bạn biết, tôi biết, không phải vậy, bạn có kho tư liệu, trong kho tư liệu của bạn rất hoàn chỉnh. Ai có thể lấy nó ra được vậy? Phật, Bồ-tát, A-la-hán đều có cái năng lực này, đều có thể đem ra được những tư liệu này của bạn, để bạn chính mình xem lấy. Loại công án này vào thời xưa có, đây là thật, không phải là giả.

Đại sư Huệ Năng khai ngộ rồi, minh tâm kiến tánh, kiến tánh thành Phật, nếu bạn hỏi ngài làm thế nào thành Phật? Chính là ngài hiểu được phải nên không có chỗ trụ, ở trên kinh điển Phật nói với ngài phải nên không có chỗ trụ, ngài liền thầy đều buông bỏ, biết được cái gì? Tất cả các pháp đều bất khả đắc. Tổng kết của kinh Bát Nhã, bạn xem 600 quyển Đại Bát Nhã, đây là một bộ kinh số lượng lớn nhất trong kinh Phật, Thế Tôn đã giảng 22 năm, tổng kết chính là một câu: *“Tất cả pháp không sở hữu, thầy đều không, không thể được”*, mười hai chữ, Phật đem cái đạo lý này, chân tướng sự thật, tường tận tỉ mỉ nói rõ ra cho chúng ta. Đây là thế xuất thế gian pháp, không chỉ bao gồm thế gian, xuất thế gian cũng không ngoại lệ, Phật pháp cũng là như vậy, không có ngoại lệ, đều là bất khả đắc, cho nên trên Kinh Kim Cang Phật rõ ràng nói với chúng ta *“pháp còn nên xả, hướng hồ phi pháp”*. Cái pháp đó là Phật pháp, Thích Ca Mâu Ni Phật 49 năm nói ra tất cả pháp cũng bất khả đắc, cũng phải đem nó xả bỏ hết. Nếu như chúng ta học được một đống, Phật pháp tràn đầy cả não, Phật pháp đầy cả bụng thì bạn hỏng rồi, vốn dĩ không có pháp, bạn học nhiều đến như vậy thì bạn phiền não to rồi. Tại vì sao Phật phải nói nhiều đến như vậy? Phật không thừa nhận, bạn đọc trong Kinh Kim Cang, Phật nói ngài cả đời không nói một chữ, nếu như bạn nói ngài nói pháp, đó gọi là phi báng Phật, đích thực Phật không nói một chữ nào. Rõ ràng đã nói 49 năm, hiện tại kết tập thành một bộ Đại Tạng Kinh, Phật có thể dựa vào được hay không? Phật có đạo lý của ngài, Phật nói như thế nào vậy? Không nói mà nói, nói mà không nói. Cho nên nếu là bạn biết nghe, bạn cũng là giống như Phật vậy, ta nghe mà không nghe, không nghe mà nghe, vậy thì đúng rồi, vậy bạn mới chân thật hiểu rõ chân thật nghĩa mà Phật nói. Trên kệ khai kinh đã nói: *“Vô thượng thậm thâm vi diệu pháp, bá thiên vạn kiếp nan tao ngộ, ngã kim kiến*

văn thọ trì, nguyện giải Như Lai chân thật nghĩa”, bạn liền chân thật hiểu được chân thật nghĩa.

Chân thật nghĩa là gì? Chân thật nghĩa chính là tự tánh. Tự tánh là vốn sẵn có, tuy là có cũng không thể được. Bạn xem nói tự tánh, trong kinh Đại Thừa có thể đã nói rất nhiều đến tự tánh, tự tánh là gì? Cái đầu tiên chính là nói cho bạn nghe thanh tịnh. Trong thiên văn chương này, quốc sư Hiền Thủ đem Hoa Nghiêm Áo Chỉ phân ra làm sáu đoạn, đoạn thứ nhất chính là nói tự tánh “tự tánh thanh tịnh viên minh thể”, cái thanh tịnh đó chính là câu đầu tiên mà Đại sư Huệ Năng đã nói “nào ngờ tự tánh vốn tự thanh tịnh”, chưa từng bị ô nhiễm bao giờ. Tại vì sao không hề ô nhiễm? Nó không phải là vật chất, nó cũng không phải là tinh thần. Vậy chúng ta nói ô nhiễm, vật chất ô nhiễm các vị có thể biết, tinh thần ô nhiễm bạn cũng có thể thể hội được, nó không phải vật chất cũng không phải tinh thần, bạn làm sao ô nhiễm được nó? Thế nhưng nó năng sanh hiện tượng tinh thần cùng vật chất. Tuy là năng sanh, nó lại không phải là thật, nếu chân thật thì nó liền bị ô nhiễm ngay, nó không phải là thật, tuy nói năng sanh, sanh ra hiện tượng vật chất, sanh ra hiện tượng tinh thần, sanh diệt bất khả đắc, cái tướng sanh diệt này liễu bất khả đắc.

Chúng ta đọc một chương rồi, Bồ-tát Di Lặc đối thoại với Thế Tôn, đoạn kinh văn này được chọn ở trong “Pháp Uyển Châu Lâm”, là kinh văn trong Bồ-tát Xứ Thai Kinh. Phật hỏi Bồ-tát Di Lặc: “*Tâm hữu sở niệm*”, phàm phu chúng ta khởi lên ý niệm, chỗ này chúng ta hiểu, chúng ta khởi lên ý niệm, cái ý niệm này là giả không phải là thật, cái ý niệm này có mấy niệm? Câu hỏi này chúng ta liền không hiểu, chúng ta khởi lên một ý niệm, Phật hỏi trong ý niệm này có mấy cái niệm? Có mấy cái hình? Có mấy cái thức? Nếu Phật không hỏi chúng ta hoàn toàn không hiểu, hỏi rồi chúng ta cũng cảm thấy mê hoặc. Di Lặc là Bồ-tát Đẳng Giác, Bồ-tát Di Lặc trả lời: “*Thời gian khảy móng tay*”, một cái khảy móng tay, thời gian này rất ngắn, trong một cái khảy có “*ba mươi hai ức trăm ngàn niệm*”. Chúng ta nghe rồi đều ngây ra, chúng ta khởi lên một ý niệm, cái ý niệm này là ba mươi hai ức trăm ngàn niệm hợp thành, bạn xem cái ý niệm này vi tế đến cỡ nào! “*Niệm niệm thành hình*”, hình chính là hiện tượng vật chất, sanh ra cái hiện tượng vật chất này. “*Hình giai hữu thức*”, thức là hiện tượng tinh thần. Quan niệm hiện tại của chúng ta là dùng giây làm đơn vị, cái khảy móng tay chúng ta khảy được nhanh, trong một giây có thể khảy được bốn lần, ba mươi hai ức trăm ngàn niệm lại nhân cho bốn là bao nhiêu? Hiện tại chúng ta tính một lúc là 1280 triệu, cũng chính là nói một ý niệm là 1280 triệu phần trong một giây, trong một giây

có 1280 triệu ý niệm vi tế, mỗi một niệm đều hiện tượng vật chất. Hiện tượng vật chất này là cái gì? Vũ trụ. Hiện tượng tinh thần là cái gì? Hiện tượng tinh thần chủ yếu là nói chính mình. Hoàn cảnh nhân sự bên ngoài là y báo của nhân sự bên trong y báo của chúng ta, nói chánh báo chính là nói chính mình, ta từ nơi đâu đến, trong mỗi ý niệm đều có ta, mỗi niệm đều có ta. Cái ý niệm này quá vi tế, Bồ-tát Di Lặc nói với chúng ta không nên chấp trì, bạn không cách gì nắm lấy được nó. Thành thật mà nói, bạn có nghĩ cũng không nghĩ ra, bởi vì bạn nghĩ chính là một niệm, trong một niệm đã có 1280 triệu niệm nhỏ, bạn làm sao có thể nắm lấy được? Cho nên hiện tượng vật chất cùng hiện tượng tinh thần mà nó hiện ra đều không phải là thật, có sanh diệt, sanh diệt rồi bất khả đắc. Thế giới cảm quan của chúng ta ngày nay là gì? Là loại tướng niệm vi tế tiếp nối, nó chính là như vậy. Vấn đề này bạn xem thấy hiện tại, một số nhà triết học, nhà khoa học xưa nay trong và ngoài nước đều không cách gì tìm được kết luận. Hiện tại nói vũ trụ là từ một vụ nổ mà ra, cái này nói không thông, chỗ này Phật nói được thông, nói được viên mãn hơn so với vụ nổ lớn. Phật pháp nói: *“tất cả pháp từ tâm tướng sanh”*, cái tâm tướng đó chúng ta cũng không hiểu, kỳ thực cái tâm tướng đó chính là 1280 triệu ý niệm trong một giây, cái chấn động rất vi tế đó, hiện tại người ta gọi là sóng động, đích thực là sóng động. Cái sóng động này ở trong Phật pháp gọi là vô thị vô minh, một niệm bất giác mà có vô minh, chính là cái sự việc này, một niệm bất giác. Cái niệm nào vậy? Tại vì sao có cái niệm này? Không có lý do, lúc nào thì có cái niệm này? Không có thời gian, thời gian đều không tồn tại, cho nên Phật nói với chúng ta rất hay, “ngay đó” không có quá khứ, hiện tại, vị lai. Quá khứ, hiện tại, vị lai là sau khi mê bạn sanh ra một loại hiểu sai lầm, bạn cho rằng có thời gian, có không gian. Cho nên trong kinh Hoa Nghiêm nói với chúng ta *“trong hạt vi trần có thế giới”*, vi trần thì mắt thường không thể nhìn thấy, hiện tại khoa học gia phát hiện, gọi là nguyên tử, điện tử, hạt tử, hạt cơ bản, hạt quắc, có phải là thứ này không? Chúng ta không thể nào biết, tóm lại là vật chất cực nhỏ, thế nhưng bạn phải nên biết, cái vật chất đó rất không thể nghĩ bàn, cái tín hiệu ở trong đó bao hàm hết thảy cả vũ trụ, cho nên nếu như bạn kiến tánh rồi thì không cần học, trong khắp pháp giới hư không giới, vạn sự vạn vật bạn không có thứ nào không biết, chính là cái tín hiệu đó là viên mãn, hiện tại khoa học gọi là “Toàn Túc Lý Luận”. Phật nói cái tâm đó của chúng ta khởi tâm động niệm sanh ra vạn pháp. Câu sau cùng mà đại sư Huệ Năng nói *“nào ngờ tự tánh, năng sanh vạn pháp”*, sản sanh ra những vạn pháp này, pháp pháp viên dung, pháp pháp đầy đủ. Phật nói cho chúng ta nghe không phải là những thứ thần thoại, nếu là thần thoại thì biến thành tôn giáo rồi, cho nên Phật giáo không

phải là tôn giáo, Phật giáo là giáo dục của Phật Đà. Chỗ này chúng ta phải khẳng định, Phật giáo không phải là tôn giáo, cũng không phải là thần thoại, Phật giáo là cái gì? Phật giáo là khoa học, là triết học. Từ trên lý mà nói, Phật giáo là triết học cứu cánh viên mãn, từ trên khoa học mà nói thì Phật giáo là khoa học cao đẳng nhất, vì sao vậy? Nó yêu cầu chứng, khoa học phải chứng minh, nếu như bạn chính mình không thể thân chứng, bạn chỉ ở đó nghe nói thì bạn không có được thọ dụng, bạn không có được thọ dụng, bạn cần phải thân chứng thì bạn mới có thể nhận được thọ dụng. Cách chứng thế nào vậy? Buông bỏ. Biết được tất cả pháp đều là bất khả đắc thì bạn liền buông bỏ tất cả pháp. Buông bỏ liền chứng được, hoàn toàn buông bỏ rồi, cũng chính là nói vọng tưởng, phân biệt, chấp trước thảy đều buông bỏ, tốt! Bạn liền thành Phật, bạn không hề khác nhau với tất cả Phật Như Lai. Nếu như không thể hoàn toàn buông bỏ, buông bỏ một bộ phận, ba loại lớn chướng ngại, khởi tâm động niệm đó là căn bản, cái thứ này vừa buông bỏ thì đương nhiên phân biệt, chấp trước đều không còn, tất cả đều buông bỏ. Phân biệt, chấp trước đều là từ trong khởi tâm động niệm mà ra, gốc không còn nữa thì làm sao nó có thể tồn tại. Khởi tâm động niệm còn chưa buông bỏ, phân biệt, chấp trước buông bỏ rồi, vẫn còn khởi tâm động niệm, đó là gì? Đó là Bồ-tát. Bậc kế tiếp theo, vọng tưởng, các vị phải nên biết, nói vọng tưởng chính là khởi tâm động niệm, nó rất vi tế, vọng tưởng, phân biệt chưa buông bỏ, chấp trước buông bỏ rồi, được, có thể đem chấp trước buông bỏ thì con người này gọi là A-la-hán, siêu việt sáu cõi luân hồi, cho nên A-la-hán chứng đắc, đó là nói chứng đắc, đây là nói khoa học. A-la-hán chứng được chánh giác, Bồ-tát chứng được là chánh đẳng chánh giác, Phật nói chứng đắc là Vô Thượng Chánh Đẳng Chánh Giác. Tu học của Phật pháp, mục tiêu cuối cùng chính là cái này, không phải là danh vọng lợi dưỡng, không phải là thăng quan phát tài, mà là trí tuệ chân thật, không phải đến từ bên ngoài, người người đều có, chúng ta bình đẳng cùng với tất cả chư Phật, không hề có chút khác biệt. Phật ở trên kinh Hoa Nghiêm nói rõ với chúng ta, *“tất cả chúng sanh đều có trí tuệ đức tướng Như Lai, chỉ bởi vọng tưởng chấp trước mà không thể chứng đắc”*, bạn xem, nói được rất rõ ràng, rất tường tận, cho nên ở ngay trong cái nhìn của chư Phật Như Lai, mỗi một chúng sanh chúng ta đều là Phật, các ngài thừa nhận, vì sao vậy? Trí tuệ đức tướng không có chút khác biệt nào, giống như nhau. Tại vì sao hiện tại biến thành ra như thế này? Hiện tại là có chướng ngại, tuy có chướng ngại, tính đức trí tuệ của bạn không thể hiện tiền nhưng không phải không có, nó có. Lại nói với bạn, nó cũng hiện tiền mà biến chất rồi, trí tuệ Bát Nhã trong tự tánh biến thành phiền não, phiền não vô lượng vô biên, đó chính là trí tuệ vô lượng vô biên, chỉ cần bạn

buông bỏ khởi tâm động niệm, tất cả phiền não đều biến thành vô lượng vô biên trí tuệ, cho nên phiền não không thể đoạn, phiền não đoạn rồi thì trí tuệ không còn, thực tế mà nói với bạn là phiền não là quyết định không thể đoạn, nó sẽ chuyển biến, sẽ biến thành vô lượng trí tuệ, nên không gọi là phiền não, mà gọi là trí tuệ Bát Nhã.

Đức là năng lực, không có thứ nào mà bạn không biết, đa tài đa nghệ. Cái đa này, đa đến trình độ nào vậy? Không có hạn lượng, đó là gì vậy? Bản năng, bản năng đầy đủ trong tự tánh. Sau khi chúng ta mê rồi khởi tâm động niệm, cái bản năng này cũng mất đi. Tướng hảo ngày nay chúng ta gọi là phước báo. Chúng ta niệm kinh Vô Lượng Thọ, kinh Quán Vô Lượng Thọ, bạn xem thấy tướng hảo của Phật A Di Đà, đọc kinh Hoa Nghiêm thấy tướng hảo của Tỳ Lô Giá Na Phật, đó là gì vậy? Đó chính là chính chúng ta, cũng bị những chướng ngại này chướng ngại mất, tướng hảo hiện tại của chúng ta biến thành sáu cõi luân hồi, đây thật gọi là kém chất lượng. Tại vì sao có thể thay đổi? Phật nói chỉ bởi vọng tưởng, phân biệt, chấp trước làm cho nó thay đổi, cho nên ngày nay chúng ta có thể đem vọng tưởng, phân biệt, chấp trước buông bỏ. Phải nên biết vọng tưởng, phân biệt, chấp trước đều bất khả đắc, bất khả đắc mà bạn cứ cho là có, cứ cho là có nên chấp trước nó, sai rồi! Đây chính là nguyên nhân hiện tiền chúng ta chịu khổ chịu nạn. Phật nói được rất hay, *“tất cả pháp từ tâm tưởng sanh”*, đây là vọng tưởng của chính chúng ta. Phân biệt cũng là vọng tưởng, chấp trước cũng là vọng tưởng, đều là từ trong vọng tưởng mà sanh ra. Khởi tâm động niệm sanh cõi Thật Báo Trang Nghiêm, đó là chúng ta gọi báo độ của chư Phật Như Lai, vẫn là từ trong vọng tưởng sanh. Nếu như không khởi tâm không động niệm, cõi Thật Báo Trang Nghiêm không có, chỉ có tánh thể của tự tánh. Tánh thể tự tánh gọi là gì? Gọi là Thường Tịch Quang, trong Phật kinh cũng gọi nó là “Đại Quang Minh Tàng”, một mảng quang minh, ở trong đó không có vật chất, cũng không có tinh thần, một mảng quang minh, Tịnh Độ tông chúng ta gọi nó là Thường Tịch Quang Tịnh Độ. Khởi tâm động niệm nó liền thay đổi, trong Thường Tịch Quang liền hiện ra báo độ của chư Phật Như Lai. Nếu như lại thêm vào phân biệt thì lại biến đổi, Tịnh Độ chư Phật trang nghiêm như vậy sẽ không có, biến thành cái gì? Biến thành pháp giới bốn thánh. Đây là nói bạn mê có nặng nhẹ không như nhau, mê nhẹ thì Phật Bồ-tát trong pháp giới bốn thánh, mê nặng hơn thì biến thành Duyên Giác, Thanh Văn. Nếu như trong đó vẫn còn có chấp trước, vậy thì lại biến, càng biến càng tệ, có chấp trước thì sao? Có chấp trước thì liền biến thành sáu cõi, chính là sáu cõi luân hồi. Hiện tại chúng ta là vọng tưởng, phân biệt, chấp trước

thầy đều đầy đủ, hơn nữa còn rất nghiêm trọng, vậy thì phiền phức lớn rồi, làm thế nào có thể quay đầu?

Thiên văn chương này quốc sư Hiền Thủ dạy chúng ta, “Vọng Tận Hoàn Nguyên” thì quay đầu, quay về đến Thường Tịch Quang, quay về đến thế giới Cực Lạc, quay về đến thế giới Hoa Tạng. Hoa Tạng và Cực Lạc là cõi Thật Báo Trang Nghiêm, cũng không tẻ rồi. Đây là mục tiêu của việc học Phật, vạn nhất không nên hiểu sai. Học bằng cách nào? Thiên kinh vạn luận, Phật liền nói với chúng ta bốn chữ “nhìn thấu, buông bỏ”, “buông bỏ, nhìn thấu”, ngoài việc này ra không còn pháp nào, cho nên dạy bạn pháp còn nên xả hướng hồ phi pháp. Tám vạn bốn ngàn pháp môn, vô lượng pháp môn, đều là dạy bạn nhìn thấu buông bỏ, cái phương hướng này không hề thay đổi, phương pháp này không hề thay đổi, tám vạn bốn ngàn pháp môn đều phải tuân thủ theo phương pháp này, tuân thủ theo phương hướng này, đại đạo của mình tâm kiến tánh. Nếu như có chấp trước kiên cố thì phiền não to lớn, chấp trước kiên cố ở đâu vậy? Ở ba đường ác của sáu cõi. Chấp trước nghiêm trọng nhất, chấp trước nghiêm trọng họ liền khởi tham-sân-si. Tâm tham là đường ngã quý, cho dù là tham cái gì, học Phật, tham Phật pháp, chỉ cần có tâm tham liền tương ưng với đường ngã quý, quý chính là từ tham mà ra. Đường súc sanh là ngu si, đường địa ngục là sân hận. Tham, sân, si là nhân; ngã quý, địa ngục, súc sanh là quả, bạn tạo ra cái nhân như thế nào, nó liền kết ra cái quả như thế đó. Tạo nhân, không người dạy bạn tạo, tự tạo, cho nên quả báo cũng là tự chịu, tự làm tự chịu. Chân thật hiểu rõ chân tướng sự thật, không oán trời không trách người, không liên quan gì với người, đều là tự làm tự chịu. Sau khi hiểu rõ rồi, ở ngay trong một đời này y theo giáo huấn Phật dạy ở trên kinh, nỗ lực mà học tập. Trong Phật pháp Đại thừa, con đường này là vô cùng sáng tỏ, chúng ta men theo con đường này “Vọng Tận Hoàn Nguyên”.

Lại làm một báo cáo đơn giản với các vị, cõi Thật Báo Trang Nghiêm là thanh tịnh, cho nên thông thường chúng ta gọi là Tịnh Độ. Thế giới Cực Lạc là Tịnh Độ, thế giới Hoa Tạng là Tịnh Độ, báo độ của chư Phật Như Lai đều là Tịnh Độ, nơi cư trú của Pháp Thân Đại Sĩ đều là Tịnh Độ, giống y như Phật vậy, vì sao vậy? Họ đã không khởi tâm không động niệm, đều ở Tịnh Độ, khởi tâm động niệm thì Tịnh Độ không còn, ở nơi đâu vậy? Mười pháp giới. Phía trước của mười pháp giới là Phật, Bồ-tát, Thanh Văn, Duyên Giác, đây gọi là pháp giới bốn thánh, bốn thánh sáu phàm, pháp giới bốn thánh, cũng gọi là cõi Phương Tiện Hữu Dư, họ ở trong đó dùng pháp môn phương tiện để tu hành. Hướng lên trên cao hơn, nâng cao lên Thật Báo Độ. Thật Báo Độ liền thành Phật. Nếu hướng xuống mà

đi chính là sáu phàm, phàm phu sáu cõi. Trong cõi Phương Tiện Hữu Dư có nhiễm tịnh, trong sáu cõi thì sao? Trong sáu cõi có thiện ác, tâm của người thiện làm việc thiện, sanh vào ba đường thiện, nếu như tâm hạnh bất thiện thì họ liền sanh vào ba đường ác, đó gọi là sáu cõi luân hồi, cho nên trong sáu cõi có thiện ác, trong pháp giới bốn thánh không có thiện ác, ở trong Thật Báo Độ ngay đến nhiễm tịnh cũng không có, ở trong Thật Báo độ, đó mới chân thật là Tịnh Độ.

Trong đại thừa giáo thường hay nói ba loại Bát Nhã, loại thứ nhất gọi là Thật Tướng, loại thứ hai gọi là Quán Chiếu, loại thứ ba gọi là Văn tự, Văn tự Bát Nhã, cũng có chỗ gọi là phương tiện Bát Nhã, có ba loại như vậy. Ngày nay chúng ta học tập, ba loại này cũng phải nên tường tận.

Cái gì gọi là Thật Tướng? Thật Tướng chính là chân tướng của vũ trụ nhân sanh. Thật là chân thật, chân thật là cái gì? Chân thật chính là Bồ-tát Di Lặc đã nói, cùng ý nghĩa trong kinh Đại Bát Nhã đã nói hoàn toàn tương đồng, chúng ta đem hai cách nói tập hợp lại xem thì rất dễ dàng hiểu được, biết được cái gì? Biết được tất cả hiện tượng, không luận là hiện tượng vật chất, hiện tượng tinh thần, thời gian của nó tồn tại bao lâu? Chỗ này phải nên biết, 1280 triệu phần trong một giây, đó là thời gian tồn tại của nó, cũng chính là trong một giây, sanh diệt của nó đã có 1280 triệu lần. Các vị tưởng tượng xem, chúng ta xem phim ảnh, hiện tại khoa học tiến bộ, tôi không biết hiện tại viện điện ảnh chiếu ra phim ảnh là dùng băng từ gì hay là dùng đĩa CD, có thể hiện tại đều là dùng số từ, phải là đi đến loại kỹ thuật này, vào thời trước dùng phim nhựa, phim nhựa chúng ta xem thấy hiện tượng của nó là cái gì? Từng tấm từng tấm chạy qua đèn chiếu, khi mở máy chiếu ra, trên màn bạc chính là một tấm phim, khi đóng ống kính lại thì đổi một tấm, tấm thứ hai liền được chiếu ra, ống kính mở ra thì tấm thứ hai, tốc độ của nó là một giây 24 tấm, ở trên màn bạc chúng ta xem thấy dường như là thật, liền bị nó mê hoặc, trên thực tế từng tấm không giống nhau, tấm trước không phải là tấm sau, tấm sau không phải là tấm trước, mỗi tấm không như nhau, bạn bị nó mê hoặc, tốc độ của nó quá nhanh. Hiện tại chúng ta liền dùng cái giả thiết này, các vị thử nghĩ một giây 24 tấm, Phật nói với chúng ta hoàn cảnh hiện tiền này của chúng ta, một giây có 1280 triệu tấm, bạn làm sao biết được nó là giả. Nếu như khởi tâm động niệm vừa đoạn, cái cảnh giới hiện tiền này lập tức liền không còn, cũng giống như phim ảnh trên màn bạc vậy, nếu như phim này vừa dứt đi, bạn liền thấy trên màn bạc là màu trắng, đó chính là Thường Tịch Quang hiện tiền. Chỉ cần chúng ta xem thấy hoàn cảnh vật chất tồn tại, đó chính là cái gì? Ý niệm chưa đoạn. Ý niệm quá vi tế, bạn nói xem hình tướng có hay không? Không thể

nói có, bạn hiểu được cách vận hành của phim ảnh, bạn liền biết đó là huyền tướng, Sau đó đọc kinh Đại Bát Nhã, bạn liền hoát nhiên đại ngộ. Phật nói “*tất cả pháp vô sở hữu, bất khả đắc*”, bạn hoàn toàn thừa nhận, nói được một chút cũng không sai, đó là Thật Tướng Bát Nhã. Thích Ca Mâu Ni Phật vì chúng ta khai thị, chúng ta biết được chân tướng sự thật này, làm thế nào chứng thật? Quán chiếu chứng thật, chúng ta đi quán sát, tỉ mỉ mà quán sát, có thể quán sát được hay không? Quán sát không được, vì sao vậy? Tâm vi tế hơn khởi lên một ý niệm, nó chính là Bồ-tát Di Lặc nói, trong một khoảnh khắc tay bạn khởi lên bao nhiêu ý niệm, 32 ức trăm ngàn niệm, bạn làm sao mà chiếu! Cho nên quán chiếu không thể dùng vọng tâm. Quán chiếu dùng cái gì? Phải dùng chân tâm, chân tâm khởi tác dụng chính là quán chiếu. Vọng tâm khởi tác dụng chính là phân biệt, chính là chấp trước, vọng tâm khởi tác dụng bạn liền không ra khỏi sáu cõi luân hồi. Phạm phu chúng ta, cái vọng tâm này là phân biệt, chấp trước không thể ra khỏi sáu cõi, cho dù là buông bỏ chấp trước, không còn chấp trước đối với tất cả thế xuất thế gian pháp, vậy bạn dùng phân biệt, bạn ở nơi đâu vậy? Bạn ở pháp giới bốn thánh, thì bạn không thể ra khỏi mười pháp giới, giống với tình hình của sáu cõi. Vậy bạn muốn siêu việt mười pháp giới, bạn phải đem cái phân biệt này buông bỏ. Sau khi triệt để buông bỏ tập khí phân biệt, sau cùng còn phải chân thật có thể đem khởi tâm động niệm buông bỏ, siêu việt mười pháp giới, mười pháp giới không còn. Cũng giống như nằm mộng vậy, tỉnh mộng ra, lần thứ nhất ra sáu cõi, lần thứ hai ra khỏi mười pháp giới, vẫn còn lần thứ ba, lần thứ ba là gì? Siêu việt cõi Thật Báo Trang Nghiêm, thẳng đến Thường Tịch Quang, ở trong Phật pháp gọi là cứu cánh viên mãn Phật. Trong cái cảnh giới này, hiện tượng tinh thần, hiện tượng vật chất đều không thể được. Cũng giống như Đại sư Huệ Năng đã nói “vốn tự thanh tịnh”, “vốn không sanh diệt”, “vốn sẵn đầy đủ”. Đầy đủ vô lượng vô biên vô tận trí tuệ đức năng tướng hảo, vốn sẵn đầy đủ, thế nhưng không hiện, trong Thường Tịch Quang có, nó không hiện tiền. Vốn không dao động, tâm của các ngài là bất động, không có ý niệm. Năng sanh vạn pháp, không có ý niệm thì làm sao có thể sanh ra vạn pháp? Các vị có thể không? Ý nghĩa của năng sanh vạn pháp là quả Phật cứu cánh viên mãn, trong Thường Tịch Quang có. Chúng ta muốn nghĩ đến phía trước Đại Sư Huệ Năng nói “vốn sẵn đầy đủ”, cho nên ngài liền có thể năng sanh vạn pháp. Ngài làm sao năng sanh vạn pháp? Chúng sanh có cảm ngài liền có ứng. Nếu như không phải vốn tự đầy đủ, thì ngài không thể sanh, trở về Thường Tịch Quang thì không sanh. Như vậy mà nói, sau khi về đến Thường Tịch Quang, Bồ-tát trong Thật Báo Độ có cảm, ngài liền hiện Thật Báo Độ; trong pháp giới bốn thánh, Bồ-tát, Thanh Văn, Duyên Giác có cảm,

ngài liền thị hiện pháp giới bốn thánh; chúng sanh sáu cõi có cảm, ngài liền thị hiện sáu cõi; chúng sanh có cảm, ngài liền có ứng.

Cái hiện tượng này, chúng ta trong những năm gần đây xem thấy thí nghiệm của tiến sĩ Giang Bồn Thắng người Nhật Bản đã chứng minh sự việc này rồi. Nước là khoáng vật, không có khởi tâm động niệm, không có phân biệt chấp trước, thế nhưng chúng ta khởi tâm động niệm đối với nó, nó biết được, nó có phản ứng. Chúng ta dùng tâm thiện, thiện ý đối với nó, phản ứng của nó rất xinh đẹp; dùng ác niệm đối với nó thì phản ứng chướng của nó rất xấu. Nước là khoáng vật, dùng phương pháp của khoa học để làm thực nghiệm, chứng minh nó biết nhìn, nó biết xem, nó hiểu được ý của người, vậy thì chúng ta biết được, cho dù nó không thể hiểu được ý của người, nó có thể cảm thấy từ trường thông thường của chúng ta.

Từ trường làm thế nào hình thành? Cư trụ ở khu vực này, nhân tâm cộng nghiệp mà hình thành, tâm địa thiện thì từ trường tốt. Thế giới Tây Phương Cực Lạc tốt, thế giới Hoa Tạng tốt, vì sao vậy? Nhân dân ở bên đó mỗi mỗi đều là bậc thượng thiện câu hội về một chỗ, cho nên nước biến thành nước tám công đức. Nước tám công đức cùng với nước ở đây chúng ta có gì khác nhau? Không hề khác nhau, tâm thay đổi tâm tốt nó liền đổi thành nước tám công đức, nơi chứa nước liền biến thành ao bảy báu, ao liên trì bảy báu, nước tám công đức do lòng người thay đổi. Con người hiện tiền chúng ta cư trụ ở trên địa cầu, tâm địa nếu như đều là thuần tịnh thuần thiện, nước ở trên địa cầu này của chúng ta thay đều là nước tám công đức, làm gì có ô nhiễm! Cho nên các vị hiểu rõ cái đạo lý này, tai nạn có còn hay không? Tôi nghe đồng tu nói với tôi, có rất nhiều người ở trên mạng dùng danh nghĩa của tôi đang phát tán dự ngôn của tai nạn, dự ngôn không phải đảo ngôn, dự ngôn, tôi có công bố hay không? Không có, là có người đang công bố, ai công bố? Tổ chức vệ sinh thế giới đang công bố, các vị ở trên báo chí ở trên mạng đều có thể xem thấy, họ đang công bố, tôi không có công bố, khoa học gia họ đang công bố, thực tế là cái gì? Họ có chứng cứ của khoa học, nhắc nhở chúng ta, khoa học gia tuy là thấy được, tai nạn dần dần hình thành nhưng không cách gì hóa giải, ta cần phải công bố với mọi người, đây là tin tức tốt, phước âm, trong tôn giáo gọi là phước âm, Phật pháp gọi là từ bi âm, thanh tịnh âm. Tôi công bố cho bạn cái gì? Trên kinh Hoa Nghiêm đã nói, có tai nạn hay không? Không có tai nạn! Không những không có tai nạn, không có sanh diệt, đây là thật. Bạn thử nghĩ vừa rồi chúng ta mới nêu thí dụ, bạn xem trong điện ảnh, ở trên phim gốc là từng tấm từng tấm có sanh diệt hay không? Không có sanh diệt, toàn thể vũ trụ không có sanh diệt, không sanh không diệt, chỗ này Phật gọi

là đại Niết Bàn. Hiện tượng của sanh diệt là gì? Hiện tượng của sanh diệt là hiểu sai của bạn, bạn cho rằng có sanh có diệt, trên thực tế không có sanh diệt, cho nên nhà Phật thường nói “*vạn pháp giai không, nhân quả bất không*”. Vì sao nói nhân quả bất không? Bạn thấy một niệm bất giác là nhân, đem Thường Tịch Quang chuyển biến thành A-lại-da-thức là quả. A-lại-da-thức từ đâu mà có? Cái nhân này chính là cái niệm đó, cái niệm đó bất giác, nhân của cái niệm bất giác là gì? Một niệm bất giác không có nhân, cái nhân thứ nhất nó không có, nếu nó có nhân thì biến thành thật rồi, nó không có nhân gọi là giả, cho nên tướng, bạn xem ở trên chữ Phật còn thêm vào một chữ gọi là vọng tưởng. Tại vì sao vọng tưởng? Nó không có nhân, có nhân thì nhân là thật, quả cũng là thật. Cái nhân đó của nó là vọng tưởng, cho nên cái tướng của nó cũng là hư vọng, không chỉ sáu cõi là hư vọng, đại sư Vĩnh Gia nói rất hay “*trong mộng rõ ràng có sáu cõi, tỉnh mộng rồi không không cả đại thiên*”. Sáu cõi là mộng, một giấc mộng, mười pháp giới cũng là một giấc mộng, lại nói với các vị, cõi Thật Báo Trang Nghiêm vẫn là một giấc mộng. Chân thật tỉnh táo rồi là Thường Tịch Quang. Đến Thường Tịch Quang, bao gồm tất cả chúng sanh đều biến thành một thể, cái thể gì? Thể quang minh, nó không hiện tướng, hiện tượng vật chất hiện tượng tinh thần đều không có, biến thành một mảng ánh sáng. Cũng giống như trên thế giới này của chúng ta, bạn xem thấy có bao nhiêu dòng sông đều chảy vào biển cả. Trở về biển lớn cũng giống như trở lại Thường Tịch Quang, sông gì hồ gì đều không có tên họ. Bạn chưa quay về, đó là nước của Trường Giang, đó là nước của Hoàng Hà, đó là nước của Ao giang, nó tên họ, khi chảy vào biển lớn thì mất hết tên, không còn nữa. Đó là áo mặt của vũ trụ, đây là thuộc về thật tướng Bát Nhã.

Chúng ta ngày nay quan trọng nhất là khởi quán chiếu. Quán chiếu chính là mỗi giờ mỗi phút đem những lời Phật nói phải có thể thực tiễn ngay trong cuộc sống thường ngày, cho nên kinh Kim Cang ở Trung Quốc biến thành đệ nhất kinh của nhà Phật. Cái gì gọi là đệ nhất? Danh tiếng cao nhất, người đọc tụng nhiều nhất, không phải tín đồ Phật giáo họ cũng đọc. Vào thời trước chỉ cần là người đi học, họ không thể nói là họ chưa đọc qua kinh Kim Cang, có thể nói không thể tìm ra một người, chỉ cần là người đi học khẳng định họ đều đọc qua kinh Kim Cang. Kinh Kim Cang là tốt, ý lời ngắn gọn, bộ kinh này không dài, chỉ có hơn 5000 chữ, cho chúng ta sự quán chiếu rất quan trọng, có rất nhiều kinh văn then chốt. Thí dụ chúng ta có phân biệt, chấp trước rồi, chúng ta nghĩ đến trên kinh nói ra chân tướng với chúng ta là “*không ngã tướng, không nhân tướng, không chúng sanh tướng, không thọ giả tướng*”, bạn liền sẽ buông bỏ. Tại vì sao không?

Tướng có thể không, sự có lý không, hơn nữa cái có này là huyền có, đích thực ra là bất khả đắc. Chúng ta ở ngay trong huyền tướng khởi lên chấp trước mà đem cái này cho là thật, thiết thòi ngay chỗ này. Cái thiết này chính là nhân của sáu cõi luân hồi. Bạn hiểu rõ rồi liền buông bỏ, rất dễ dàng rời khỏi sáu cõi. Sáu cõi thành thật mà nói là quá khổ cực, nhất là xã hội hiện tại chúng ta. Nếu như các vị bình lặng mà quán sát, nhìn thấy trẻ nhỏ ngày nay, bạn tỉ mỉ mà quán sát chúng, bạn thấy những bạn nhỏ này, chúng nghĩ cái gì, chúng nói cái gì? Chúng đang làm những gì? Bạn tỉ mỉ mà quán sát, có thể nói hoàn toàn trái ngược với tánh đức của tự tánh. Tánh đức chính là đạo đức, đạo đức là nương tánh đức mà xây dựng, “hiếu đễ trung tín, lễ nghĩa liêm sỉ, nhân ái hòa bình”, các bạn nhỏ có những khái niệm này không? Nếu như không có những khái niệm này thì là khái niệm trái lại, không hiểu được hiếu kính cha mẹ, không biết được tôn kính sư trưởng, ngay trong mắt không có trưởng bối, lớn lên thì làm sao? Rất mau, hai mươi năm thì lớn lên rồi, ba mươi thì hết chỗ nói, cái thế giới này còn có tiền đồ hay không? Văn hóa Trung Quốc có thể duy trì được 5000 năm nhờ vào cái gì? Nhờ vào giáo dục nhân quả, nhờ vào giáo dục luân lý, giáo dục đạo đức duy trì được. Thế giới phương tây nhờ vào giáo dục tôn giáo mà duy trì, hiện tại thì sao? Hiện tại bốn loại này đều không còn, giáo dục tôn giáo phương tây không còn; phương đông, ở Trung Quốc, khu vực lớn đến như vậy, nhân khẩu nhiều đến như vậy, nhân khẩu toàn thế giới đại khái khoảng sáu tỉ người, Trung Quốc chiếm một phần sáu, những người này xem thường truyền thống văn hóa, cả thấy xã hội động loạn, đây là xã hội toàn cầu động loạn. Vấn đề này rất nghiêm trọng, ai có thể cứu?

Thầy của tôi - lão cư sĩ Lý Bình Nam ở Đài Trung, buổi chiều trước ngày vãng sanh nói với các học trò bên cạnh rằng, đây là lời di ngôn sau cùng. Ngài khuyến cáo các học trò chúng tôi là “thế giới loạn rồi”, Phật Bồ-tát, thần tiên hạ phàm cũng cứu không nổi, ngày nay có một con đường sanh lộ duy nhất cho mọi người là niệm Phật cầu sanh Tịnh Độ. Đây là vị lão nhân, khi ngài ra đi, 97 tuổi, lời di ngôn sau cùng, nói lời chân thật! Vậy ngày nay chúng ta ở cái thế giới này, chúng ta phải nên ở ngay trong một đời sống này, cái mục tiêu thứ nhất là cái gì? Cái mục tiêu thứ nhất, chính là trung thực niệm Phật cầu sanh Tịnh Độ. Duyên của chúng ta vẫn chưa chín muồi, hiện tại vẫn không thể đi, nên làm nhiều việc tốt. Trong việc tốt, cái việc tốt thứ nhất, chính là tiếp nhận giáo dục nhân quả, giáo dục luân lý, giáo dục đạo đức, giáo dục tôn giáo, từ ngay chính mình làm ra để cho mọi người xem, đây gọi là làm việc tốt. Sáu điều của Hoàn Nguyên Quán,

điều thứ tư chính là giảng bốn loại tánh đức. Trong bốn loại tánh đức, điều thứ hai chính là nói việc này, “oai nghi hữu tắc”, “oai nghi trụ trì hữu tắc đức”. Oai nghi là khởi tâm động niệm, cử chỉ ngôn hạnh của chúng ta. Tắc là gì vậy? Tắc là nguyên tắc, là quy củ, là mô phạm, “học vi nhân sự, hành vi thế phạm”, chúng ta ở cái thế gian này mỗi giờ mỗi phút phải làm ra tấm gương tốt để cho người khác xem. Tấm gương tốt như vậy là tăng thượng duyên cho chúng ta niệm Phật vãng sanh, bởi vì thế giới Tây Phương Cực Lạc là người tốt, không có người xấu, đều là chư thượng thiện nhân câu hội một nơi, chúng ta phải làm tấm gương tốt thượng thiện, như vậy mới có thể được sanh thế giới Cực Lạc. Tâm hạnh, lời nói, việc làm của chúng ta đều bất thiện, làm sao có thể vãng sanh? Không thể tương ứng với thế giới Cực Lạc. Chỗ này chúng ta phải tự giác. Trong một năm này muốn người khác đến nhắc nhở chúng ta, đến dạy bảo chúng ta, tìm không ra, vì sao vậy? Không ai muốn làm người ác. Xã hội hiện tại biểu dương, đề xướng là giải phóng, là tự do, là dân chủ, là nhân quyền, cho nên hiện tại cha mẹ không thể dạy con cái, con cái có nhân quyền không thể xâm phạm, thầy giáo không thể dạy học trò. Vào thời trước nghiêm phụ thì ra hiếu tử, hiện tại không dám làm nghiêm phụ, làm nghiêm phụ thì liền bị cảnh sát bắt ngay, bạn phạm pháp rồi, hay nói cách khác, không còn hiếu tử. Nghiêm sư xuất cao đồ, hiện tại thầy giáo không thể dạy học trò, bạn muốn dạy học trò, học trò tố cáo cảnh sát liền đến, thầy giáo còn phải ngồi tù, hay nói cách khác, cao đồ không còn nữa, hiếu tử không còn nữa thì xã hội này phải làm sao? Vấn đề nghiêm trọng!

Chúng ta rất may mắn, chúng ta gặp được Phật pháp, ai dạy chúng ta? Phật dạy chúng ta. Chúng ta chịu thân cận lão tổ tông, lão tổ tông lưu lại điển tịch, chúng ta đang học tập, lão tổ tông dạy chúng ta, Đệ Tử Quy dạy chúng ta, Cảm Ứng Thiên dạy chúng ta, Âm Chất Văn dạy chúng ta, Thập Thiện Nghiệp Đạo dạy chúng ta, tốt quá! Chân thật khó được, chỉ cần chính mình chịu học, không ai không thành tựu. Cho nên mỗi giờ mỗi phút cảnh giác, dùng Phật kinh để nhắc nhở chính mình, sự không có gì chướng ngại lớn, lý sự vô ngại, sự sự vô ngại, khởi tâm động niệm, phân biệt chấp trước đó là đại chướng ngại.

Khi tôi mới bắt đầu học Phật, ở trong nhà quán trưởng Hàn ở 17 năm, về sau mới có đạo tràng, Thư Viện Thị Thính Hoa Tạng, tôi liền dọn đến thư viện để ở. Chúng tôi cùng sống với nhau 30 năm, khi ở trong nhà bà, trong nhà bà có truyền hình, tôi đem một câu kệ trên kinh Kim Cang viết ra, in trên tấm giấy trong suốt, loại giấy trong suốt, bốn câu kệ trên Kinh Kim Cang: “*Phàm sở hữu tướng giai thị hư vọng, nhất thiết hữu vi pháp như mộng huyễn bào ảnh, như lộ diệc như*

điện, wng tác như thị quán”, tôi đem nó dán trên màn hình của ti vi. Bạn xem ti vi bạn liền nghĩ đến đây toàn là giả, sau đó bảo bạn hỏi tưởng đến thế giới hiện thực của chúng ta, cũng giống như trong màn hình của ti vi vậy, mỗi giờ mỗi phút nhắc nhở bạn. Đây chính là quán chiếu Bát Nhã, đây là phương pháp dạy sơ học. Ấn tượng của bạn sâu sắc rồi, bạn luôn luôn ghi nhớ trong lòng, không luận ở trường hợp nào, thuận cảnh cũng tốt, nghịch cảnh cũng tốt, thiện duyên cũng tốt, ác duyên cũng tốt, chỉ cần vừa khởi tâm vừa động niệm, đó là thất tình ngũ dục khởi lên, tham-sân-si-mạn khởi lên, bạn lập tức liền phải nghĩ đến “phàm sở hữu tướng, giai thị hư vọng”. Thật tốt, thật hữu dụng, tâm lập tức liền bình. Người khác tán thán thì phải đặc biệt lưu ý, người khác tán thán bạn, “phàm sở hữu tướng, giai thị hư vọng”, tâm liền bình. Người khác hủy báng bạn, người khác hủy nhục bạn, người khác hãm hại bạn, “nhất thiết hữu vi pháp, như mộng huyễn bào ảnh”, tâm cũng bình lặng. Cái gì gọi là công phu quán chiếu? Tâm bình đẳng hiện tiền, tâm thanh tịnh hiện tiền. Bạn xem trên đề kinh kinh Vô Lượng Thọ nói “thanh tịnh, bình đẳng, giác”, đây là chánh nhân của thế giới Cực Lạc. Quả báo của thế giới Cực Lạc là “Đại Thừa Vô Lượng Thọ Trang Nghiêm”. Đại thừa là trí tuệ, vô lượng thọ là tướng hảo, phước đức. Thọ mạng là đức thứ nhất, Trang nghiêm là đức năng. Trên kinh Hoa Nghiêm nói, “Nhu Lai trí tuệ, đức năng, tướng hảo”, đều là hiện thị ra cho bạn, tu bằng cách nào? Tâm thanh tịnh, tâm bình đẳng, tâm giác ngộ. “Thanh tịnh, bình đẳng, giác”, năm chữ này đã đem hết thấy Phật pháp thấy đều bao gồm ở trong đó. Năm chữ này là Tam Bảo. Giác là Phật bảo, thanh tịnh là tạng bảo, bình đẳng là pháp bảo. Năm chữ này là Tam Tạng, thanh tịnh là luật tạng, bình đẳng là kinh tạng, giác là luận tạng, Tam Học, Tam Tạng, Tam Bảo đều ở trên cái đề này, bạn tìm xem trên đề kinh của bộ kinh nào mà viên mãn đến như vậy, đầy đủ đến như vậy, không có chút kém khuyết nào? Đó là chư Phật Bồ-tát, Thích Ca Thế Tôn vô tận từ bi giúp đỡ những người có duyên này. Bạn xem thấy bốn kinh này, tiếp xúc được rồi, nghe được rồi, đều là người có duyên. Nếu bạn có thể nắm được cơ duyên này nỗ lực học tập, ngay đời này bạn liền có thể chứng quả, không phải là quả nhỏ thông thường, là Phật quả cứu cánh viên mãn, cho nên pháp môn này gọi là pháp môn ngay một đời thành tựu, bạn muốn tìm cũng tìm không ra. Tu học pháp môn này đích thực là ổn định, thẳng tắt, mau lẹ, ngay trong một đời học Phật rồi. Chọn lấy pháp môn này là trí tuệ bậc nhất, không phải trí tuệ chân thật thì bạn làm sao chọn được pháp môn này? Tuy là sau khi chọn rồi, như ở phía trước chúng ta nói, bạn cần phải đầy đủ “chuyên tâm”, phải đầy đủ “Thủ nhất”, bốn cái chữ này quan trọng! Có thể nắm được bốn chữ này, ngay trong đời này bạn nhất định được sanh, ngay

đời này không bị luống qua, tu học ngay đời này thù thắng không gì bằng, đích thực chư Phật tán thán, Bồ-tát ngưỡng mộ. Pháp môn này mau lẹ, không cần phải dùng thời gian rất dài, then chốt là triệt để buông bỏ, tương ưng với bốn đức mà trên “Hoàn Nguyên Quán đã nói, cũng là tự nhiên liền tương ưng.

Cái thứ nhất của bốn đức “tùy duyên diệu dụng”, đích thực có thể hằng thuận chúng sanh, hằng thuận chúng sanh là tùy duyên. Tùy hỷ công đức là diệu dụng, diệu dụng là cái gì? Trong đây không có phân biệt, chấp trước. Vọng tưởng chúng ta không nói, vì sao vậy? Làm không được, chúng ta muốn buông bỏ vọng tưởng thì không thể nào, ngay trong mấy ngàn năm trước, người chân thật có thể buông bỏ được vọng tưởng không nhiều, cho nên chúng ta bắt đắ dĩ mà cầu cái thứ kế. Chúng ta học không phân biệt, không chấp trước, đặc biệt chú trọng ở không chấp trước, cái gì cũng tốt, không có thứ nào không tốt, người người là người tốt, sự sự là hảo sự, ở trong phương tiện Bát Nhã nâng cao đạo hạnh của chính mình. Đặc biệt là ở trong nghịch cảnh ác duyên, hoàn cảnh tu học không tốt, vậy thì chính mình phải nghĩ đến, ngay trong một đời này nếu như có thể có một hoàn cảnh tu hành rất tốt, đó là phước báo, phước báo là nhiều đời nhiều kiếp tu được, không phải người thông thường có thể có được. Chúng ta xem thấy truyện ký của người xưa, đại đức xưa đến một nơi tham học, mười mấy năm, hai mươi mấy năm không xuống núi, chỉ ở yên ngay nơi đó, chân thật gọi là thủ nhất. Tôi cũng rất muốn, thế nhưng ngay đời này số mạng bốn ba, không có phước báo, tôi rất ít ở một nơi nào mà ba tháng không ra khỏi cửa, bạn nói xem khổ cực cỡ nào! Không có phước! Đến hiện tại 83 tuổi rồi, muốn tìm một nơi để trụ lại vẫn là có vấn đề, không tìm ra được, cho nên mới biết những người đó phước báo lớn. Tôi sưu tập nhiều kinh luận sách thiện, có thể mở một cái thư viện, tôi không có cơ hội đọc. Đọc sách phải có thời gian, phải định ở nơi đó mới được, thường hay rời khỏi thì không còn cách nào. Hiện tại ở Học Viện Tịnh Tông Úc Châu chúng ta, điển tịch sưu tập Đại Tạng Kinh chúng ta có mười loại bản Đại Tạng Kinh khác nhau, chính là mười bộ khác nhau; Tứ Khố Toàn Thư, Tứ Khố Hội Yếu, đây là lớn, thu thập rất phong phú. Tôi không thể ở lâu bên đó, quay đầu nghĩ lại cũng là một việc tốt, người người là người tốt, sự sự là hảo sự, không có phước báo cũng là việc tốt, bạn làm thế nào mà nghĩ? Cho nên bạn phải dùng trí tuệ mà nghĩ, đừng nghĩ phiến não, đại khái Phật Bồ-tát muốn chúng ta không nên chấp trước, bởi vì tôi ở nơi đó ngày ngày đọc sách, ngày ngày ra bên ngoài sưu tập nhiều thứ đến như vậy, một cuốn cũng không xem được, nghĩ lại trên Kinh Kim Cang nói “buông bỏ”. Thích Ca Mâu Ni Phật từ 19 tuổi đến 30 tuổi ra bên ngoài tham học,

học được 12 năm, sau cùng ở dưới cội Bồ-đề vẫn là buông bỏ, không buông bỏ thì sao? Không buông bỏ thì biến thành sở tri chướng, cũng có thể là chư Phật Bồ-tát sợ tôi biến thành sở tri chướng, cho nên cho tôi một cảnh duyên như vậy, lưu lạc khắp nơi, chính mình có một bảo sơn mà không thể cư trụ, nhận chịu ngàn vạn khổ cực, nghĩ cái gì? Tiêu nghiệp chướng! Cũng nghĩ đến trước khi Thế Tôn nhập diệt dạy bảo cho hậu học “*lấy giới làm thầy, lấy khổ làm thầy*”. Khi nghĩ đến những giáo huấn này tâm liền bình lại, thế nhưng vẫn là bằng lòng sưu tập những pháp bảo này, vì sao vậy? Lưu lại cho người sau. Hiện tại ý niệm thấy đổi rồi, lúc trước là muốn chính mình học tập, hiện tại chính mình không có cái duyên để học tập, hy vọng người sau có cơ duyên học tập, mỗi niệm vì người khác mà lo nghĩ. Chính mình hiện tại tuổi tác lớn như vậy rồi, tôi biết học quá nhiều thứ sẽ có chướng ngại đối với việc vãng sanh, hiện tại chỉ một câu A Di Đà Phật, học theo ông già bà lão. Các vị không nên xem thường họ, họ chân thật có thể thành tựu, chân thật có thể vãng sanh. Kinh giáo giảng có được tốt hơn, giảng được hoa trời rơi rụng, không thể vãng sanh. Vãng sanh cần phải buông xả, pháp còn nên xả, hướng hồ phi pháp! Thế xuất thế gian tất cả pháp đều phải nên buông bỏ mới có thể bảo đảm chúng ta thành tựu.

Phương tiện Bát Nhã, văn tự Bát Nhã đều là thuộc về phương tiện, lấy văn tải đạo, đó là gì? Đó là giúp đỡ chúng sanh, Phật dùng phương pháp này giúp đỡ người sau, vậy nếu chúng ta hiểu được cái ý này của Phật, vào thời trước không có những khoa học kỹ thuật, phương pháp duy nhất chính là dùng văn tự để làm phương tiện truyền bá. Thế nhưng vào quá khứ, kỹ thuật ấn loát chưa phát triển, cho nên lưu thông rất có hạn. Trước triều nhà Tống đều là chép tay, chưa phát minh ra kỹ thuật in ấn, đến đời nhà Tống mới phát khắc bản, in xoa, số lượng rất có hạn. Đến kỹ thuật hiện đại quá tiến bộ, chụp phim in ảnh, không chỉ dùng văn tự, hiện tại càng thuận tiện, dùng đĩa CD, giá thành còn rẻ hơn nhiều so với in sách, cho nên trong những năm gần đây tôi thường hay đề xướng kinh điển sách nói, dùng đọc tụng để đọc ra, đĩa có thể đưa lên truyền hình mở ra, toàn là văn tự, có âm thanh mang theo bên mình, vậy quá tốt, giá thành rất thấp, rất dễ dàng làm ra. Kinh luận trọng yếu đều nên dùng phương thức này để lưu thông, lưu thông trên đường truyền mạng, lưu thông trên truyền hình. Tôi nghĩ truyền hình vệ tinh của ngày nay, mỗi ngày nghe kinh không cần phải thấy người, người có gì tốt để xem đâu, xem kinh văn, màu sắc trên nền của màn hình dùng màu xanh đậm, chúng ta nhìn vào tương đối dễ chịu, chữ thì dùng màu trắng, rất rõ ràng. Hiện tại người đọc sách dần dần ít đi rồi, dùng phương pháp này dẫn khởi cho họ hứng

thú đọc sách, cho nên kinh sách có thể cùng đĩa CD của chúng ta đồng thời lưu thông. Khi không xem đĩa thì họ có thể xem sách, khi sợ xem sách phiền phức thì mở truyền hình ra có thể học tập từ trong màn hình ti vi. Phương pháp này tốt, niệ́m Phật cũng dùng cái phương pháp này. Học Phật, học đạo thậm chí cầu học thế gian, quan trọng nhất là phải có định. Hiện tại chúng ta xem thấy thông thường truyền hình, mức độ thay đổi quá phức tạp, quá nhanh, như vậy có gì tốt không? Không hề tốt chút nào, làm cho tâm bạn vĩnh viễn dao động, bao chao, cái bạn có được là sự kích động, nghiêm khắc mà nói với bạn, xem thứ này tổn tâm, tâm của bạn bất an, không có chút lợi ích nào, cho nên chúng ta ngày nay giảng kinh, bạn xem đĩa CD giảng kinh, bạn xem thấy tâm vẫn không thể nào có thể định lại được. Chân thật định lại được, chỉ có nghe tiếng, nhìn văn tự, không hề có sắc tướng nào. Bạn mở mắt ra nhìn là nhìn kinh văn, đọc tụng theo, bạn nhắm mắt lại là hoàn toàn nghe âm thanh, đều là tốt, như vậy dễ dàng được Tam Muội, dễ dàng được định. Định lâu rồi liền khai trí tuệ, hiệu quả của loại giáo dục này mới chân thật có thể hồi phục được lại thời xưa, con người này chân thật có phước báo. Chúng ta chế tác làm ra giá thành càng thấp, giảng kinh, diễn giảng đều nên hướng đến phương hướng này mà làm. Chân thật học tập thì không cần phải nhìn thấy người, cho nên ngày nay Văn Tự Bát Nhã, Phương Tiện Bát Nhã, có thể phát triển đến đường truyền internet, truyền hình vệ tinh, tôi nghe nói hiện đại có đường truyền truyền hình kênh rộng, hiệu quả gần giống với truyền hình vệ tinh, giá thành rất thấp. Khoa học kỹ thuật cao tiến bộ rất nhanh, tôi nghĩ gần đây truyền hình kênh rộng sẽ thay thế vệ tinh, giá thành của vệ tinh quá cao, tương lai càng ngày càng thuận tiện, mở xem cũng càng thuận tiện.

Lần trước tôi đến Đài Loan, trên máy bay có tạp chí mua bán có đăng một món đồ nhỏ, giống như chiếc máy truyền hình hiện tại của chúng ta vậy, bao lớn? Chỉ lớn bằng điện thoại cầm tay mà hiện tại mọi người dùng, rất mỏng, màn hình của nó rộng, cũng giống như máy truyền hình thu nhỏ vậy, có thể mở xem truyền hình vệ tinh, bên trong nó có con chip, có thể thu xem gần 20 kênh đài. Tôi thấy rồi rất hoan hỉ, ngay lúc đó tôi mua một cái, trên máy bay không có hàng, phải đặt hàng họ, họ sẽ gửi đến. Tôi tặng cho Vệ Tinh Hoa Tạng. Tôi nói với Vệ Tinh Hoa Tạng, anh nên đi tìm công ty này, anh bảo họ cố gắng thiết kế cho chúng ta một cái, chỉ có thể thu xem được đài truyền hình Hoa Tạng còn các đài khác thì không mở xem được. Bạn để máy này ở trên người, tùy lúc đều có thể thu nghe, thu xem, vậy quá tốt! Tương lai chúng ta ngày đến sắc tướng này cũng không cần, chuyên môn là âm thanh và văn tự, đây cũng là giống như bạn ngày ngày ở

trong giảng đường nghe giảng kinh Phật. Tôi bảo công ty này đặc biệt vì chúng ta thiết kế ra loại máy như vậy, chúng ta có thể đặt hàng của họ với số lượng lớn, cái làm ăn này của họ sẽ rất tốt. Khích lệ đồng tu học Phật, trên mình mỗi người đều có một cái máy nhỏ như vậy, bạn xem tùy lúc tùy nơi bạn đều có thể thu nghe, không có chướng ngại nào cả. Thiết bị thu nghe này chỉ có thể thu nghe tiết mục giảng kinh giáo học của chúng ta, không thể thu nghe được các kênh đài khác, đó là thanh tịnh, không có ô nhiễm. Việc này vào lúc trước không có người nào dám nghĩ đến, chúng ta cũng không dám tưởng tượng, hiện tại đã trở thành hiện thực rồi. Đây đều là thuộc về phương tiện, lợi ích chúng sanh. Tương lai nếu chúng ta muốn hồi phục lại cái thế giới này an định hòa bình, ngoài giáo dục thánh hiền giáo dục tôn giáo ra, không tìm ra được phương pháp khác. Phương thức giáo dục thánh hiền, giáo dục tôn giáo, nhất định phải dùng khoa học kỹ thuật cao. Hiện tại chúng ta xem thấy việc này chúng ta rất là hoan hỉ, việc này có thể phổ cập, hơn nữa giá thành rất là thấp, họ chỉ cần mua một thiết bị nhỏ đến như vậy, rất tiện lợi, lại không cần phải nộp học phí, có thể thu xem suốt 24 giờ đồng hồ, có thể bồi đắp bạn, giúp đỡ bạn dụng công, giúp đỡ bạn tinh tấn. Đây là về trước không cách gì tưởng tượng phương tiện Bát Nhã, hiện tại được các nhà khoa học khai mở ra, chúng ta phải rất cảm kích. Tại vì sao chúng ta không tiếp nhận những tiết mục truyền hình thông thường? Tiết mục truyền hình thông thường đã tạo thành kết quả cả thế giới hỗn loạn ngày nay, Phật pháp là giáo dục, giáo dục nhất định phải hiểu được người là do dạy được tốt, cũng dạy được hư, xem bạn dạy cách nào. Hiện tại trên toàn thế giới, chúng ta xem truyền hình, internet, nội dung bao hàm bên trong là bạo lực sắc tình, sát đạo dâm vọng, xã hội này làm sao không loạn? Cho nên những năm gần đây chúng ta luôn muốn tìm một xã khu nhỏ, làm thực nghiệm trong cái xã khu nhỏ này, đem những thứ có ảnh hưởng đến phẩm chất đời sống của chúng ta, chúng ta dần dần lìa xa nó, đem giáo huấn của thánh hiền ngày một gần hơn với đời sống chúng ta. Cái thực nghiệm này, chúng ta làm ở Trung Quốc đại lục, làm thành công. Hiện tại trung tâm của chúng ta giao cho chính phủ kinh doanh, chúng ta tin tưởng nó sẽ làm được tốt hơn. Đó là một điểm thử nghiệm, cái điểm thử nghiệm này rất đáng quý, để chúng ta trùng tân nhận thức lại truyền thống văn hóa vĩ đại. Công năng và trí tuệ của truyền thống văn hóa, chúng ta trùng tân nỗ lực học tập, cái thế giới này có lẽ có thể được cứu. Phổ biến thúc đẩy chính là phổ cập giáo dục, liền có thể nhận được hiệu quả, cho nên loại viễn trình giáo dục này, lợi dụng vệ tinh đường truyền, dùng loại phương thức này, có thể cứu thế giới, có thể cứu xã hội. Ở ngay trước mắt, nghiêm trọng nhất, một cái khảo nghiệm chính là thời gian. Thời gian

này phải càng nhanh càng tốt, qua thêm mười năm nữa, ba đến năm năm nữa thì sẽ không kịp, không còn kịp lúc, phải mau bắt tay vào làm công việc này. Chúng ta tin tưởng một nơi làm được tốt sẽ thúc đẩy, sẽ dẫn khởi tác dụng gương mẫu.

Tôi nghĩ ở phương diện này chúng ta thành lập một tổ giáo học nhỏ, chuyên môn phụ trách chế tác làm những tiết mục này, chính là khóa trình, chế tác ra những khóa trình này, phát sóng định kỳ. Hiện tại chúng ta cũng có điều kiện này, nhất định phải bắt đầu từ chúng ta, làm từ chính ngay chúng ta. Còn ở ngay trong cuộc sống thường ngày, cá nhân triển khai ra là gia đình, là bà con xóm làng, là xã hội, là gia đình, mở rộng lớn hơn là toàn thế giới. Chúng ta có trách nhiệm, chúng ta có nghĩa vụ, người hiện tại thường nói “nhìn ra thế giới, nhìn ra thiên hạ”, khởi tâm động niệm phải vì hết thấy xã hội mà lo nghĩ, phải vì cả thấy thế giới mà lo nghĩ, chúng ta làm thế nào giúp đỡ cái thế giới này hóa giải xung đột. Ngày nay nói hoàn bảo, hoàn bảo quan trọng nhất chính là hoàn bảo tinh thần, hoàn cảnh bên ngoài ô nhiễm đương nhiên là nghiêm trọng, hiện tại nội tâm chúng ta ô nhiễm còn nghiêm trọng hơn so với hoàn cảnh bên ngoài rất nhiều lần, chúng ta phải làm sao? Đây là một đề tài rất nghiêm trọng ngay trước mắt chúng ta, chúng ta phải nỗ lực mà nghiên cứu, nỗ lực mà học tập, phải đem nó làm cho tốt, mang đến cho toàn nhân loại an định hòa bình. Giáo dục luân lý đạo đức nhân ququan trọng hơn bất cứ thứ gì, thế nhưng giáo học chúng ta cần phải tường tận. Đây là trí tuệ, trí tuệ chân thật.

Nhân quả là căn bản. Con người nếu như không hiểu được nghiệp nhân quả báo, cho dù chúng ta học Đệ Tử Quy, học Thập Thiện Nghiệp Đạo đều không thiết thực, đều là biểu hiện bên ngoài. Chân thật hiểu được nghiệp nhân quả báo chân thật bất hư, họ liền thiết thực rồi, biết được cái gì? “*Một bữa ăn một ngụm nước đều do tiền định*”, nên gọi là “*sống chết có mạng, giàu sang do trời*”. Chân thật tin tưởng việc này thì họ sẽ không động tâm, cho nên chúng ta phải bắt tay vào từ chỗ này, phải làm từ ngay chỗ này.

Hôm nay chúng ta giảng là Bát Nhã Ba La Mật, ngày mai chúng ta giảng phương tiện, chính là giảng trí tuệ, thiền định, bố thí, nhẫn nhục. Phải nên làm thế nào thực tiễn, đây thuộc về phương tiện.

Hôm nay thời gian hết rồi, chúng ta chỉ học tập đến đây thôi. A Di Đà Phật!

Tu Hoa Nghiêm Áo Chỉ Vọng Tận Hoàn Nguyên Quán (tập 27)

Người giảng: Lão Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: 11/05/2009

Địa điểm: Cao Hùng, Đài Loan
Cản dịch: Vọng Tây Cư Sĩ